

[Undervisningsministeren.]

paa den anden Side forhindre en Kommunalbestyrelse i at indrette sig fornuftigt økonomisk set, og det er det, man gør.

Hvad vilde Resultatet af Venstres Forslag om de smaa Skoler være? Det vilde være det, at hvis der i et Skoledistrikt findes et Flertal for at bevare denne lille Skole — og det kan jeg forsikre det ærede Medlem, at det findes der praktisk talt i alle Skoledistrikter her i Landet, hvor begrundet eller ubegrundet det end kan være —, kan intet Sogneraad gennemføre en Nyordning paa dette Omraade, saafremt der i Skolen er over 20 Børn. De kan ikke engang gennemføre denne Ordning, selv om det er en enstemmig Beslutning. Det vil altsaa sige, at hvis der i en Skole er 25 Børn — og da kan man heller ikke efter Venstres Forslag nøjes med een Lærer, der skal ved denne Skole ansættes en Lærer mere, ligesom der efter Venstres Forslag skal skaffes Gymnastiksal og andre Ting, som kræves gennemført ved alle Skoler —, er Kommunerne en Række Steder forhindret i at indrette sig fornuftigt.

Og det kræves af det Parti, der samtidig bebrejder os de store øgede Udgifter, som denne Ordning medfører! Jeg tror, man maa vælge en af Delene. Hvis man virkelig vil forhindre en fornuftig Sammenlægning af Skolerne ude i Kommunerne, kan man ikke samtidig beklage sig over, at det bliver for dyrt.

Jeg har med Hensyn til Timetallet sagt, at Venstres Forslag om de 6 000 Timer, som skal fastlægges for de Fag, der allerede findes i Skolerne, ingenlunde er nogen Indskrænkning i Timetallet. For alle de Skoler, der vil tage nye Spørgsmaal ind, betyder det, at de vil faa mindst det Antal, vi kræver i Lovforslaget, snarere mere. Det betyder samtidig en meget betydelig Indskrænkning for den enkelte Skoles Ledelse, for Skolekommissionen, for Forældrekrederen ved Skolen til at bestemme Undervisningen i denne Skole, naar dette i Forvejen er fastlagt som af Venstre foreslaet med de 6 000 Timer.

Om Formaaalsparagraffen vil jeg gerne sige til de Konservative — og det gælder ogsaa i nogen Grad Venstre —, at jeg har allerede sagt, at hvis man i øvrigt skulde samles om Lovforslaget, vilde Bestemmelsen om en Ændring af Formaaalsparagraffen efter Venstres og de Konservatives Ønsker være mulig; men jeg mener som det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen, at det i og for sig intet forandrer i selve Grundlaget for Skolens fremtidige Arbejde, om denne Bestemmelse

sættes ind i Formaaalsparagraffen, eller det staaer paa samme Maade som nu.

Jeg skal senere komme tilbage til Tilsynet i København og vil blot lige nævne en Ting, som Det konservative Folkeparti har lagt nogen Vægt paa og har fremhævet i Dag, nemlig en Bestemmelse, der gik ud paa, at hvor det statistisk kunde godtgøres, at Børnetallet var nedadgaende, skulde de nye Bestemmelser om Børnetallet i Klasserne kunne sættes ud af Kraft. Jeg forstod, at det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen lagde megen Vægt herpaa.

Det forekommer mig noget mærkeligt, at man kan lægge saa megen Vægt paa det. Jeg synes, det ærede Medlem har Ret i sit almindelige Synspunkt, men det kan meget vel opfyldes inden for de Rammer, Lovforslaget indeholder. Hvad er det da, der nu sker i Forhold til det, vi har? At naar Børnetallet efter den nye Lov overstiger i Gennemsnit for alle Klasser 33 i Købstadskolen og 35 i Landsbyskolen i 3 Aar — i 2 Kalenderaar, som betyder 3 Skoleaar —, kan der kræves foretaget et eller andet. Efter det gamle Forslag var disse Tal 2 højere: 35 for Købstadsskolen og 37 for Landsbyskolen. Det vil altsaa sige, at hvis jeg imødekom det konservative Krav, vilde der være at tage Hensyn til to Børn færre, naar man skulde statistisk bedømme, om der i de kommende Aar var Mulighed for en Nedgang i Børnetallet.

Med al Respekt for Statistik tror jeg dog, det ærede Medlem vil give mig Ret i, at det vil være meget vanskeligt paa Forhaand at afgøre, om der i de kommende Aar kommer to Børn mere eller mindre i en Skole; det vil i høj Grad afhænge af, om der flytter nogle enkelte Mennesker bort fra Skoledistriktet. Og Spørgsmaalet er fuldkommen uden saglig Interesse, fordi vi har en Beføjelse i saa Henseende til at dispensere, og den bruger vi, hvis der kan gives rimelig Grund derfor. Hele Sagen er saa ringe, at jeg ikke forstaaer, at der kan rejses en betydelig Diskussion om det. Det er to Børn mere, det drejer sig om, og vi har i Forvejen og vil naturligvis ogsaa i Fremtiden benytte vor Dispensationsret i saadanne Tilfælde, hvor der virkelig kan anføres Grunde for, at Børnetallet i de kommende Aar vil blive mindre.

Jeg vil saa gerne gøre nogle Bemærkninger med Hensyn til det kirkelige Tilsyn. Det ærede Medlem Hr. Vesterager og ogsaa det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen fremhævede meget stærkt, som Partiet har gjort ved andre Lejligheder, Ønsket om,